

TIDEVARVET
Nr 29: 1928

En fråga och ett svar.
veckans ledande artikel.

I anslutning till firandet av 100-årsminnet av Franz Schuberts död hålles i dagarna den 10-de tyska sångarfesten i Wien, varvid 120.000 sångare från Europa, Amerika och Afrika anmänts för att sjunga Schuberts sånger i Wien. I En melodians mästare skildrar Elsa Björkman-Goldschmidt några drag ur Franz Schuberts liv.

Den gångna veckan har upptagits av två kongresser vilka dryftat Nykterhetsarbetet, nämligen Nordiska Kvinnoförbundets för alkoholfri kultur första kongress samt trettonde nordiska nykterhetsmötet. Båda ägde rum i Stockholm.

En ödebygdslärarinna i Finnbygden fästes vår uppmärksamhet på det stora problem som ryms i sammanställningen: Rikets undervisningsplan och Finnbygden.

Som motsats till den för två nummer sedan återgivna självbiografien av Gina Lombroso vilja vi i dag ställa en levnadsteckning av Alexandra Kollontaj, därför att den från en annan sida belyser frågan om kvinnan och samhället. Liksom den föregående är denna hämtad ur Elga Kerns Führende Frauen Europas.

För Damerans Olympiäuttagningar redogör signaturen Elsu.

En melodians mästare

Av ELSA BJÖRKMAN-GOLDSCHMIDT

Franz Schubert

Wien är väl musikens stad fram för alla andra. Här har Mozart gett omkring med sina drömmar — Beethovens slagits med sina jätteproblem. Det är Haydns stad — och — fram för allt — Schuberts.

Hela staden lever i musik. I varje hem spelas kammarmusik, en operapremiär är en statsangelägenhet, en vacker röst — folkegendom. Jag glömmor aldrig, när jag första året av min wienervistelse en

morgon kom till slaktarn för att köpa kött. Hela verksamheten låg nere och såväl kunder som försäljare diskuterade livrigt ett gemensamt ämne. Jag skulle just fråga, vad som hänt — då slaktarmästaren försökte dra in också mig inom samtalsämnets trollkrets genom att ropa: »Nå, frun, vad sägs om den Nionde i går?» — Jag stod som ett frågetecken. »Vad för Nionde?» — Mina tankar närmade sig på sin höjd någon ny kötsort. — »Symfonien förstas» — svarades i korus. — Nu kom min värsta blunder. Förvirrad frågade jag: »Vad för en symfoni?» — Pinsam tystnad. Tills slutligen ett biträde ursäktande förklarade: »Damen är nämligen utländska.» — Det blev det höjje, bakom vilket jag fick dölja-min skam, att ej genast förstod att »den Niondes» ej k a n vara något annat än Beethovens nionde symfoni. Wrens musikluft fångslar musikmänniskor och håller dem fångna. Det berättas om en känd Wienerkomponist, som flyttat till en annan storstad, där han erbjudits en mångdubblad lön, att han efter en tid lämnade sin nya plats och begav sig hem igen. Som förklaring uppgav han

— att han helt enkelt ej kunde komponera någon annan stans än i Wien. När Alice Tegnér för några år sen var härnere i Wien, och med sin söta drömmande min — fullkomligt frånvarande — med dödsförakt korsade Wiens gator, ryckte en god vän mig i armen och viskade: Ser du, nu hör hon Schubert... Schubert är också mer än någon annan Wienarnas egen. »Den österrikiska melodians mästare» — »Wienersängens fader». Men en mycket ung fader — Schubert var vid sin död knappt 32 år gammal.

Franz Schubert föddes 1797 i Wien, där hans far var skollärare. Av fjorton helsyskon »nådde blott 5 vuxen ålder». Av dessa var Franz den yngsta. Mycket tidigt visade sig hans musikaliska läggning. Som helt liten brukade han få följa med till en pianoverkstad, där han började fingra och klinka med sina små fingrar på allehanda instrument. »När Franz var fem år gammal» — skriver hans far — »förberedde jag honom till elementarundervisning och vid sex års ålder sattes han i skola. Öfr han alltid var bland de bästa eleverna. Sedan den tidigaste ungdomen, tyckte han om sällskapsliv och han var aldrig gladare, än när han fick tillbringa sin fria tid bland glada kamrater. Vid åtta års ålder började han spela flöjt för mig, och snart kunde han spela låtta duetter med mycken precision. Ja, han bragte det snart därhän, att jag måste erkänna honom såsom en mig vida överlägsen, ej längre åtkomlig mästare. Då tog jag honom med mig till kördästen i vår kyrka. Han försäkrade sedermera med låtar i ögonen, att han aldrig haft en sådan elev. »När jag vill lära honom något, kan han det redan. Jag har därför ej försökt bibringa honom någon undervisning — utan har blott underhållit mig med honom i musiken och tyst hört på. Han besitter ju harmoni i sitt blotta lillfinger.»

I T A L I A

När Italien äntligen förmått att gå med på de allierades sida i världskriget, kysste den hänförelse D'Annunzio i vild extas ett svärd på Capitolium. Minnet av denna dag är ännu så dyrt och heligt att den ansvarige chefen på luftskippet Italia finner sig höra riskera skepp och manskap för möjligheten att på årsdagen kasta ner Italiens flagga över Nordpolen.

Även andra folk glädja sig åt minnesfester, åt krigsmonument och planterande av flaggor. Men av pressen att döma uppskatta de icke general Nobles gest. De anse till och med att den verkar löjlig och oförsvärligt lätt sinnig. Kanske det beror på att ingen tycker om att se sina egna vanor karrikärer.

De övriga krigsförande folkene nyktrade mer eller mindre fort till efter kriget, de hörde upp med salvelse och tänkte icke mera på att arrangera sublima ögonblick. Italien gick vidare på den förut inslagna vägen. Förklaringen kan ligga där, att Italien istället slog sig till ro i freden och med freden sådan den blev. Italien är en missnöjd stat, det är fattigt och landbrugsrikt. I sin nöd lyfte det på sköldarna en diktator. Han påtvång det en järnhård disciplin, arbete och försäkelser, men smickrade det måttlöst och allt måttlösare ju hårdare han pressade det. Han vände dess blickar från det madosamma nuet och lovade med himmelshöga löften att åter upprätta det romerska riket i all dess glans. Metoden har varit effektivt men har sina stora risker. Italien har talat upp sig själv till ett slags yrsel av övermod. Italien blev

alltings mått i världen. Italiens makt och ära — som man ansett vara samma sak — har kommit att stå över alla moralbegrepp och alla regler för uppförande staterna emellan. Italien har öppet i ord och handling förhållit sig strävanden som Nationernas förbund står för ty de riktigt sig mot den enskilda statens inordnande i en större enhet.

Trots den stora faran för Europa att ha en sådan stat i sin mitt, en fara som flera gånger varit akut, ha handlingens vänner och demokratiens besopptare i de kringboende folken — dock egentligen de mera avlägsnat boende — i ofattlig självglömmelse ägnat fascismen sin hyllning och givit den dispens från all moral.

Det synes därför motsägande att nu med en gång så hårt klandra Noble och hans män. Barn gör vid Nordpolen som det är hemma vant. Det märker inte heller att dess vanor ej passa däruppe, varken den barnsliga självförögundigheten eller det hänsynslösa: vi främst på andras bekostnad.

Bland alla de historier i vilka världsallettets inneböende rättvisa spela ut sig, hör denna till de underbaraste. Betänk att Italien, som borde varit sysselsatt med att gräva ut sin forntid på Trajanis forum eller i Tripolis sandökar, av sin egen hybris drevs upp till Spetsbergregionerna att sätta i gång detta skädespel som hela världen följt sedan veckor tillbaka! Betänk att de andra rollerna besattes med fransmän, norrmän, svenskar, finnar och ryssar och fördelades så verkningsfullt att ing-

en privathärens som lekte fram öden vid ett skrivbord kunnat hitta på något liknande. Amundsen som Noble velat nedsläta och överglänsa vägar, ja ger troligt sitt liv för att rädda honom samman med en fransman, alltså som av illa tåld nation. Malmgren som tvingsats spjed på den sista manövern, avsedd att förhärja Italiens inträde i kriget, ger sitt liv för de andra och överges av dem. Men samma mans landsmän rädda Noble och några av hans kamrater. Resten räddas: av bolsjeviker, och inga än så dresserade nyhetsbråder eller antikommunistiska pressorgan kunna förtiga eller blanda bort det.

Ibland tror man att alla begrepp och allt naturligt sunt omdöme måste förvillas och smulas sönder av all den propaganda som leker med oss, av all imitation som bjudes. Ska vi fråga vi oss, nästan mer känna igen det riktigt äkta? Tycks vi inte bättre om den konstgjorda näktergälen än den levande, alldeles som hovet kring kejseren av Kina? Kanna vi mera skilja svart från vitt, gott från ont, åra från vanära?

Spetsbergstragedien och folkens reaktion inför den visar att vi känna igen det äkta när det uppenbar sig, tveklöst och med en granlös glädje. Men så rörigt är det i denna värld, så trasseligt, så tjockt av ord, att man måste upp i de tomma, tigande Ishavsvidderna för att där provas mot några enkla eviga regler för uppförande, innan vi kunde erinra oss vad äkta är, vad sant och förhållande.

Devinex.

Misstänker Ni

att Edra fötter ej äro som de skola vara, så vänd Er till vår Wizard-fotspécialist och tag närmare reda på, om inte Wizard-fotstödet, som helt och hållet är framställt av läder, kan hjälpa Er. Alla råd och upplysningar lämnas kostnadsfritt. Tid kan även beställas per tel. 66 03 el. 66 04.

Lagsona

Kungsg. 4, 2:a huset fr. Stureplan

Allt flera köpa i Konsum

Principen är där:
sunda varor i
sunda butiker.

KONSUMFÖRBUNDET STOCKHOLM

(Forts. 2 sid. 4)

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 str., Stockholm.

UTGIVARE

Ada Nilson.
REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wägener,
Elisabeth Tamn,
Honorus Hermelin.
REDAKTIONSKRÄTERARE
Carin Hermelin.

Mottagningsid 10-12.
Telefon Nor 4842.

KAPITL:
Hälsning

Telefon Nor 28243.

Kontorpl. 10-12 f. m. 1-4 e. m.

PRENUMERATIONSPRIS

För helst kr. 6.-, halvst kr. 3.50.

Årskr. kr. 7.-. Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

1 rikt 20 öre

per millimeter 20 öre

Tvåsidig eller särskilt begagn plats 25 öre

Stockholm 1928

Wahlströms Tryckeri Aktieföretag

Storgatan 22

Mathilda Ståvels av Holstein

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.

Malmorgsgatan 3, Stockholm.

Telefon 288, 289.

Familjerätt. Hyresrätten. Testamen-

tar. Bouppteckningar. Fördrag-

ningar från landorten besvaras om-

gående.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

Inneh: Eva Andén. Ledamot av Sveriges

Advokatsamfund och testamenter.

Herkulesgatan 14, Tel. 7575-7576.

f. d. L. Vastagatan.

STOCKHOLM.

SPECIALTILL: Familje- och arvskär,

Bouppteckningar och testamenter,

föreläsningssupplag.

Aven skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.

Kungsgatan 6, 6 str., Hiss Stockholm.

Tel. 14799. N. 101. 50.

Införse genom

Stockholms Tandläkarförning

Tandläkare

Birgit Stenström

Götgatan 55, mottagn. 10-11, 1-6 och

efter överensk. Söb. 9955

Tandläkare

Set Hedlund

Stureplan 13 (D. Ns hus)

Tel. 12047 Mottagningsid 4-5 e.m.

Kostnadsfri rådgivning.

Engelbrekts

Sjuksköterskebyrå

ansök. ex. sjuksköterskor och enk-

lare, även barnsköterskor.

Vallhallaväg. 18^a, 86181, N. 24113

Sjukvårds-

Förbandsaktörer

Kirurgiska Gammelförb., Besu-

dager alla slag. Elektriska Hö-

apparater, Induktionsapparater,

Åderbröskonstruer, Bräckband,

Rygghälsare, Gåsskoror och

Cinvaler, Biväckelbåre, Långspjeldare,

Sjukhansar, Långspjeldar, Damb-

do, Barnvårdsaktörer alla slag

m. m. Besök eller tillfälle oss.

Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special

Vesterlånggatan 66

(Inögar i Passagen)

Birger Jarlingatan 9

STOCKHOLM

DUCHATTELLER från kr. 35.

Chalmers 28 - Baddfiljör 60 - m. m.

Danielsson, Metareg. 6. Tel. 50, 766.

Olga Elmdahl

Modemagasin

Kungsgatan 53. Tel. 10851

STOCKHOLM.

En fråga och ett svar

Hr Per Albin Hansson har frågat de frisinnade, varför de inte lika gärna kunde ha teknisk samverkan med socialdemokrater och kommunisterna som med andra partier. Hr C. G. Ekman har svarat att i den mån socialdemokraterna förklarat att det är omöjligt för dem att uppges sin gamla huvudpartibeteckning: arbetarpartiet.

Nykterhetsarbetet

Bland den mängd av kongresser som under sommaren förlagts till Stockholm ha under den sistaväcka även varit två nordiska nykterhetskongresser, nämligen Nordiska Kvinnoförbundets för alkoholfrik kultur, samt trettonde nordiska nykterhetsmötet.

Damernas olympiattagningar

Olympiattagningarna till Amsterdam, vilka gingo av stapeln torsden 12 desember, blevo en avspjod succés. Trots en del brister i anordningarna blevo tävlingarna lyckade, och i första hand drog sig intresset kring grenarna 100 och 800 meter, stafett 4 x 100 meter, höjdhopp och diskus.

gren, I. F. K. — 4,5 m. Juniorörvingen i denna gren vann Daga Bäring, Lidköping, med 4,39 m., Karin Victorin, Bandyklubben, blev tvåa med 4,30 m. Långdopp 1000 vara en svår gren för våra flickor och de som nu läsa denna gren hava Hengt lever till Asta Platons svenska rekord på 5,6 m., ännu längre till de utländska flickornas resultat, som går över 5,50.

Över hela landet

Äro konsumtionsföreningarna mer än 2,400 försäljningsställas utbreda. Varje konsument har alltså möjlighet att kooperativ ordna sin livsmedelsanskaffning.

Handla ekonomiskt — handla kooperativt

Handla ekonomiskt — handla kooperativt. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

Populära Jane-Sie Eström hade en "svart dag"

Populära Jane-Sie Eström hade en "svart dag". I diskus placerade hon sig visserligen som tvåa med kast på 32,40 meter men då hon under veckan gjort över 32 meter på träning, torde man ej döma efter en så nödd resultat.

Populära Jane-Sie Eström hade en "svart dag"

Populära Jane-Sie Eström hade en "svart dag". I diskus placerade hon sig visserligen som tvåa med kast på 32,40 meter men då hon under veckan gjort över 32 meter på träning, torde man ej döma efter en så nödd resultat.

Handla ekonomiskt — handla kooperativt

Handla ekonomiskt — handla kooperativt. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

Handla ekonomiskt — handla kooperativt

Handla ekonomiskt — handla kooperativt. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

Handla ekonomiskt — handla kooperativt

Handla ekonomiskt — handla kooperativt. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

Handla ekonomiskt — handla kooperativt

Handla ekonomiskt — handla kooperativt. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

HELPERN

HELPERN. HERSÄTRA SKOLA. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

HELPERN

HELPERN. HERSÄTRA SKOLA. Cariberga, Södertälje, motager ett begränsat antal elever på flickskolan. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.

En melodiers mästare

Fortf. från sid. 1)

de ofta följande, och det berättas, att han en gång i förtvåning över en flickas dumhet, gjvit henne en örfil, men av fadern vingades att be flickan om förlåtelse. — Såväl elever som lärare suckade över detta lärankall.

Under tiden komponerade Schubert flitigt. Han var oerhört produktiv. Det var som om han anat sitt korta levnadslupp och måste skynda. Hur underbart fort han arbetade, visar att han samma dag hade nedskrivit »Heidenroslein», skrev musik till ännu fyra Goethedikter, däribland »An der Mond» och »Wonne der Wehmuth». Över »Erlkönigs» komposition berättar Baron v. Spaun i sina memoarer. »En eftermiddag gick jag med Mayerhofer till Schubert, som då bodde hos sin far vid Himmelstortgrunden. Vi funno Schubert helt upprörd, glödande av begeistring, lysande högt Erlkönig ur en bok. Han gick fram och tillbaka med boken i hand, plössligt satte han sig ner och på kortare än än dessa rader skrevs, stod den hringliga balladen på papperet. Vi springo med den till konviktet, då Schubert hade ett eget piano, och där sjöngs den ännu samma kväll och motogs med stor hänförelse. Den gamle hovorganisten Ruzicka spelade den ännu en gång, utan sång, långsamt, med djup eftertänksamhet och livligt röd. Då några påpekade den ofta återkommande dissonansen, förklarade Ruzicka att den motsvarade texten, var nödvändig och desutom mycket vackert. Aldrig har det smärtsamma, försräkliga, kreaturers suckan, blivit så gripande återgivet som här.»

Schubert lämnade sin skoltjänst och försökte slå sig fram så gott han kunde. — I den utställning som staden Wien ordnat till Schuberts hundraårsminne finns en hel del sådana papper av Schuberts hand eller rörande hans levnadssida. Bredvid skolbetyg och manuskript — ligger räkningar och ansökningar om platser. De talar ett ganska tydligt språk om de svårigheter, han haft att kämpa emot. På ett ställe ber han brodern Ferdinand om ett lån, på ett annat tackar han en del vänner, som försäkrat honom med notpapper. Han tackar för en liten platt, som tilldelade honom i djup ödmjukhet, underdockat en »underdånig compositör».

Schuberts sista komposition var »Taubenpost», som här datum från hösten 1828. — Den 16 November samma år dog Schubert 31 år gammal. Hans efterlämnade jordiska ägodelar räckte ett ens till hans gravning.

Hans vänner samlade in till en gravsten åt honom på vilken Grillparzer skrivit: »Tonkonsten har här jordat en kostbar skatt men ännu lård skönare förhopningar. Franz Schubert vilar här.»

Härtill kan man väl lägga Schumanns ord: »Han har gjort nog och vi må pris den som vilken stråvat och fullbordat som han.»

Berliner Bock Dricka

Damernas Favoritdricka. Måltidsdricka.

RASUNDA BRYGGERI A. B. Tel. Hagalund 10. Postadr. Råsunda.

Bland självbiografierna i den förut nämnda boken »Führende Frauen Europas» förekommer också Alexandra Kollontays. Hon skriver: »Redan som helt ung fick jag klart för mig att jag inte fick forma mitt liv efter det vanliga mönstret, att jag måste växa ut över mig själv för att kunna urskilja min livs väg. En aning sade mig, att jag så bäst skulle bringa mina medmänniskor att överge traditionen och skapa sig en egen väg. Jag trod alltså, att den tid måste komma, då kvinnan bedömes efter samma moraliska måttstock som mannen. Ty det är icke hennes specifikt kvinnliga dygd som forskärfar henne en hedersplats i samhället utan värdet av hennes arbete, betydelsen av hennes personlighet som människa, arbetare, medborgare eller tänkare. Att gå in i väg, att arbeta och sträva sida vid sida med männen för förverkligandet av våra sociala idéer (jag är sedan 30 år tillbaka kommunist) att därvid själv leda mitt personliga liv, det har, fastän kanske omedvetet, varit normen för mitt liv och mitt arbete. Framför allt lät jag aldrig känslor, som t. ex. kärlek, stå i förgrunden. Där stod alltid: stråvan och arbete.»

Men vi kvinnor med djupa rötter i den förgången tid ha ändå inte helt kunnat frigöra oss. Vål är det sant att många av oss gjort arbetet och inte kärleken till vårt livs centralpunkt. Men hur mycket må skuldi vi inte kunnat prestera om inte väl energi förbrukats på problemet arbete — ätenskap — kärlek. Vi, den äldre generationens kvinnor, förstod inte, att som männen inordna vår kärlekslängtan u d e r arbetet. Vårt fel bestod i att vi gav den älskade hela vårt jag utan förbehåll i förhoppning att i den fulla sympatin. Men männen försökte alltid påtvinga oss sitt jag, och förme oss efter sig själv. Och så alstrades det oöndvilliga inre motståndet, och kärleken blev till bann. Vi förnam trycket, stieto oss loss och ilade mot friheten. Där stodo vi sedan övergivna, ensamma, men fria och redo för det älskade, självalvda arbetet.

Men för att övergå till mitt privatlivs fakta: Min barndom var tyvärr bedömt, mycket lycklig. Mina föräldrar tillhörde den gamla ryska storgodsägarklassen och jag var enda barnet i min mors andra äktenskap. Den yngsta, den boständiga och omhuldade. Man gjorde för mycket för mig, jag hade ingen rörelsefrihet varken i mina barnsliga lekar eller i mina önskningar. Jag ville själv önska, själva ordna. Mina föräldrar voro välhågade människor. Lysa fyxans visserligen inte i mitt hem, men umbäranden förekom inte heller. Jag märkte med sorg att mina lektamrater, de små bondbömen hade det så mycket svårare och tidigt öppnade mina ögon för de sociala orättvisorna.

När jag var 16 år tog jag studentexamen och sedan skulle jag föras ut i sällskapslivet, jag skulle göra ett »gott parti». Mina föräldrar hade för avsikt att tidigt gjta bort mig. Men jag revolterade mot dessa »förufts- och köpekapens», och ville endast gifva mig av kärlek. Jag valde en ung släkting, en fattig ingenjör, vars namn Kollontay jag ännu här. Mitt flicknamn var Demostovitsch. Min äktenskapliga lycka varade 3 år. Jag fick en son. Men fastän jag själv uppfostret honom, var moderskapet aldrig kärnpunkten i min existens. Barnet har inte förmått knyta de äktenskapliga banden fastare.

Mitt intresse drogs allt starkare till den revolutionära rörelsen i Ryssland. Jag läste mycket, jag studerade med ivr de sociala frågorna, besökte föreläsningar och arbetade för folkkupplysning. Det var ären för marxisternas upplomstring i Ryss-

land (1893—96). Ett besök i en stor textilfabrik avgjorde mitt öde. Jag kunde inte föra ett lugnt och lyckligt liv, när arbetarfolket var så förlävat. Jag må stå i denna rörelse.

Min nam upptog mig nya inriktning som trots mot honom personligen. En schism uppstod oss emellan och jag lämnade mam och barn och reste till Zürich för att studera nationalekonomi. Där började mitt kvinnliga arbete för revolutionen. Kärleken, ätenskapet, familjen, allt var nu underordnade förelseter. De funnos där, de ha åter och åter berött mitt liv, men kärleken kunde vara hur stor som helst, så snart den överskridit en viss gräns för min kvinnliga öfverflyttighet bröt motståndet i mig på nytt fram. En aning att jag höll på att förlora mitt eget jag tvang mig då att bryta. Revolutionen ubro i jag rickta tilltunnat arbete för revolutionen. Ar 1905 då den k. första riksdagen utbröt, var jag redan en rikligt ledare. Det var det arbetande folket, som uniformerat erliver civilt med jämstreckt ristade sin vilja i landets och mänsklighetens historia. Men arbete fanns för alla och själv var jag så överhopad att jag inte hann taga del av alla de angrepp som rikades mot min fortsatta antirikska kamp bl. a. från den improviserade Kereskykyregemens sida. — Då denna regering störtades och ersattes av sojjetregimen utnämndes jag till. — Folkkommisarie för social omvårdnad, anmärkningsvärt omedan det var första gången en kvinna gjordes till regeringsmedlem.

Mot slutet av år 1918 trädde jag emellertid tillbaka från min ministerbefattning för att helt ägna mig åt den uppgift jag gjort till min kvinnans befrielse. Teoretiskt hade kvinnorna erhållit alla rättigheter men praktiskt levde de fortfarande under det gamla öket. Huvudtendensen i min stråvan var: kvinnans likvärdighet, som arbetsheten i folkhushållningen och som medborgare i politiken. Därtill fogades kravet: moderskapet skall betraktas som samhällsfunktion och därför av staten beskyddas. Då jag på en kongress öfventligtgjorde mina »teser över den nya moralens», uppstod het kamp. Ty fastän det äkta barnet i sojjetrysk jag tillerkändes det äkta barnets rätt, förefinnes i verkligheten i mycket huckler på den punkten. När man talar om den ösodlighet», som bolsjevikerna propagera för, så borde man understålla våra ätenskapsliga en noggrann granskning och man skulle finna att i skilsmässofrågan stå på Nordamerikas och i barnfrågan på Norges nivå. I dessa frågor stod jag själv på partiets radikalflygel och min åskådning på den sexuella moralens område blev bittert erkändad.

Hösten 1920 kom min öfverflyttning till legationsråd i sojjetambassaden i Norge. Jag tillträdde min tjänst i oktober och redan i januari för legationschefen på permission, så att jag måste följa Sojjetrepublikens förhandlingar för honom. Snart därefter blev jag i hans ställe mitt i landsrepresentant i Norge. Denna utnämning väckte stor sensation, ty det hände ju för första gången i historien att en kvinna var öfventligt erkänd som sändebud. Men jag miste framkalla att jag under de 3 år i min diplomatariskarbete i Norge varade aldrig spår nåt ögon ovilja eller något mistroistrende till min försmåga på grund av mitt kön. I samband med min ministeruppgift måste jag åtaga mig en handelsattachés förpliktelser och söka återupprätta de affärsförbindelser mellan de båda länderna, som krig och revolution avbrutit. Handelsfördraget avslöts i Moskva mot slutet av år 1925 och därmed var min stora uppgift löst och jag sändes som Sojjetrepresentant till Mexiko.

Om jag lyckats utträta något, så mitt i arbetet häktades jag av svenska myndigheter och utvisades efter en tid i Kungsholmsfängelset till Danmark och sedan därifrån till Norge. Så vitt jag vet är jag den första av Europas socialister, som suttas i fängelse för antirikspropaganda.

När ryska folket år 1917 uppreste sig mot absolutismen och stödde tsaren befann jag mig i Norge. Jag gjorde mig inga illusioner. Jag visste att detta endast var en liten början till svåra sociala strider. Men jag återvände som en av de första politiska flyktingarna till hemlandet. I den revolutionens kaotiska tid som följde kan jag knappast urskilja min egen roll. Det fanns ej människor, endast människomassor delade i två grupper, för eller mot revolutionen, för eller mot kriget, för eller mot Sojjetts makt. I det fräns ej heller rikliga ledare. Det var det arbetande folket, som uniformerat erliver civilt med jämstreckt ristade sin vilja i landets och mänsklighetens historia. Men arbete fanns för alla och själv var jag så överhopad att jag inte hann taga del av alla de angrepp som rikades mot min fortsatta antirikska kamp bl. a. från den improviserade Kereskykyregemens sida. — Då denna regering störtades och ersattes av sojjetregimen utnämndes jag till. — Folkkommisarie för social omvårdnad, anmärkningsvärt omedan det var första gången en kvinna gjordes till regeringsmedlem.

Mot slutet av år 1918 trädde jag emellertid tillbaka från min ministerbefattning för att helt ägna mig åt den uppgift jag gjort till min kvinnans befrielse. Teoretiskt hade kvinnorna erhållit alla rättigheter men praktiskt levde de fortfarande under det gamla öket. Huvudtendensen i min stråvan var: kvinnans likvärdighet, som arbetsheten i folkhushållningen och som medborgare i politiken. Därtill fogades kravet: moderskapet skall betraktas som samhällsfunktion och därför av staten beskyddas. Då jag på en kongress öfventligtgjorde mina »teser över den nya moralens», uppstod het kamp. Ty fastän det äkta barnet i sojjetrysk jag tillerkändes det äkta barnets rätt, förefinnes i verkligheten i mycket huckler på den punkten. När man talar om den ösodlighet», som bolsjevikerna propagera för, så borde man understålla våra ätenskapsliga en noggrann granskning och man skulle finna att i skilsmässofrågan stå på Nordamerikas och i barnfrågan på Norges nivå. I dessa frågor stod jag själv på partiets radikalflygel och min åskådning på den sexuella moralens område blev bittert erkändad.

Om jag lyckats utträta något, så

När ryska folket år 1917 uppreste sig mot absolutismen och stödde tsaren befann jag mig i Norge. Jag gjorde mig inga illusioner. Jag visste att detta endast var en liten början till svåra sociala strider. Men jag återvände som en av de första politiska flyktingarna till hemlandet.

I den revolutionens kaotiska tid som följde kan jag knappast urskilja min egen roll. Det fanns ej människor, endast människomassor delade i två grupper, för eller mot revolutionen, för eller mot kriget, för eller mot Sojjetts makt. I det fräns ej heller rikliga ledare. Det var det arbetande folket, som uniformerat erliver civilt med jämstreckt ristade sin vilja i landets och mänsklighetens historia. Men arbete fanns för alla och själv var jag så överhopad att jag inte hann taga del av alla de angrepp som rikades mot min fortsatta antirikska kamp bl. a. från den improviserade Kereskykyregemens sida. — Då denna regering störtades och ersattes av sojjetregimen utnämndes jag till. — Folkkommisarie för social omvårdnad, anmärkningsvärt omedan det var första gången en kvinna gjordes till regeringsmedlem.

Mot slutet av år 1918 trädde jag emellertid tillbaka från min ministerbefattning för att helt ägna mig åt den uppgift jag gjort till min kvinnans befrielse. Teoretiskt hade kvinnorna erhållit alla rättigheter men praktiskt levde de fortfarande under det gamla öket. Huvudtendensen i min stråvan var: kvinnans likvärdighet, som arbetsheten i folkhushållningen och som medborgare i politiken. Därtill fogades kravet: moderskapet skall betraktas som samhällsfunktion och därför av staten beskyddas. Då jag på en kongress öfventligtgjorde mina »teser över den nya moralens», uppstod het kamp. Ty fastän det äkta barnet i sojjetrysk jag tillerkändes det äkta barnets rätt, förefinnes i verkligheten i mycket huckler på den punkten. När man talar om den ösodlighet», som bolsjevikerna propagera för, så borde man understålla våra ätenskapsliga en noggrann granskning och man skulle finna att i skilsmässofrågan stå på Nordamerikas och i barnfrågan på Norges nivå. I dessa frågor stod jag själv på partiets radikalflygel och min åskådning på den sexuella moralens område blev bittert erkändad.

Hösten 1920 kom min öfverflyttning till legationsråd i sojjetambassaden i Norge. Jag tillträdde min tjänst i oktober och redan i januari för legationschefen på permission, så att jag måste följa Sojjetrepublikens förhandlingar för honom. Snart därefter blev jag i hans ställe mitt i landsrepresentant i Norge. Denna utnämning väckte stor sensation, ty det hände ju för första gången i historien att en kvinna var öfventligt erkänd som sändebud. Men jag miste framkalla att jag under de 3 år i min diplomatariskarbete i Norge varade aldrig spår nåt ögon ovilja eller något mistroistrende till min försmåga på grund av mitt kön. I samband med min ministeruppgift måste jag åtaga mig en handelsattachés förpliktelser och söka återupprätta de affärsförbindelser mellan de båda länderna, som krig och revolution avbrutit. Handelsfördraget avslöts i Moskva mot slutet av år 1925 och därmed var min stora uppgift löst och jag sändes som Sojjetrepresentant till Mexiko.

Om jag lyckats utträta något, så

Damernas

olympiattagningar

(Fortf. från sid. 2)

Rut Svedberg får ett härt arbete i diskus med tyskorna och polska Konopacha, vilken senare betydligt förbättrat sitt världsrekord. Världsrekordet på 100 m. är 12 sek. under ett år. Maud Sundholm svenska rekord är 17,2 sek. En stafettlag enligt förslag här nedan skulle emellertid göra sig bra gällande. Om man jämför de träningsmöjligheter i avseende på idrottsplatserna, som så småningom flyttas till buds med de utländska flickorna, får man dock anse de värva resultat öfver hövan goda. Likaledes får man tillskriva den höga damidrottsstandardens utomlands det oerhörda arbete som nedlagts på demsamma, och det är icke obekant, vilka stora penningsummor, som speciellt tyska staten anslagit för de kvinnliga idrotten. Och det är från Tyskland man får den största kvinnliga och landslag konurrensen. Men så ha också tyskarna utestulit från två olympiader. Världskrigets efterdyningar. —

Den privata insamlingen, som satts i gång för de svenska flickornas representation, har icke givit så värda lysande resultat, då endast fyra flickor kunna gå till sällat för såsom önskat var minst dubbla antalet. Omkring 4.500:— kronor blev insamlingsresultatet och för varje deltagare får beräknas ca 900:— kronor. Insamlingen är dock ännu ej avslutad, och kunna ytterligare en 1.500 à 2.000 kronor inkomma, är det meningen att utöka truppen med tre deltagare. De, som i så fall komma till, äro: Ann-Margret Ahlstrand, Emy Pettersson och Elin Svendsen. —

(Sedan detta skrives har meddelande kommit, att de båda förstnämnda även komma att medändas till Amsterdams.)

Svenska Idrottsförbundet kommer att som ledare av den kvinnliga truppen medändas Dr. E. Lille — överledare — och gymnastikdirektör Fru Holm såsom underledare.

Signaturen »Sven» skriver i Idrottsbladet: »Om det skulle finnas ett svenskt kvantitet, till Amsterdams. Maud Sundberg, Elin Svendsen, Ruth Svedberg (gärna öppnade i denna ordning) skulle med specialtränning i växlingarna göra under 50, och det kan giva en pliering.»

Förslaget är mycket godt och torde uppjaga en behändling av vederberätt, som därvid endast borde hava att fatta beslut om de nämnda flickornas medändande till Amsterdams.

Slutresultatet och totalintycket är torsdagens uttagningssvingar bästas byst i. B:s kommittén. Tidningen skriver bl. a.:

»Damidrotten går framåt med stora steg, och kvällen var trevligt, trots att det gick tillringsam. Flickorna sakna ännu tillräckligt arbete och ha svårt att raska på, trots att ledarna dröja så mycket från kvinnans Standarder i ständigt stigande, och om såg denna gång högst till undermåliga prestationer.»

Däremot slag man flera goda av dem, som icke kvalificerade sig. Först och främst hittades ett prima sprinteräna i Ebba Sundholm från Djursholm, som dragit en del nytt av olympiadtränningen i hennes stad. När hon får steplängd, står hon Maud Sundberg på 100 meter, och hon är sannolikt icke mycket underlegen än. Likaledes har hon snabb i starten, och stegen äro utomordentligt kvicka, lätta och snabba.

Slutligen noterar man, att damidrotten gör sig bäst utan sammanblandning med manliga. »Elin».

är det inte på grund av mina personliga egenskaper. De segrar jag vunnit äro endast en symbol för kvinnans framstreckande på det allmänna erkännandets bana. Det var de många miljoner kvinnor, vars deltagande i produktivt arbete kriger föroralstade, som öppnade vägen för en kvinna till den högsta diplomatiska ställning. Men ändå — det är uppennbart att endast ett framtidens land som Sojjetrepublikken kunde vara ett stann fördom mot k v i n a n — en blott bedöma henne ur arbetsförmågens synpunkt och ge henne uppgifter i enlighet med denna. En dast de friska revolutionära vindarna hade kraft att soga bort de uråldriga fördomarna och endast den nya mänskligheten, det produktivt arbetande folket är i stånd att genom skapandet av det nya samhället fågebringa kvinnans fullständiga frihet och jämlikhet.»